

**ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ
У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ**

Прізвище	Група	Вправа	Дата	Початок	Кінець	Оцінка
Бондаренко	6108/2	Обчислення	02-08-2004	20:26:23	20:26:24	0
Іванов	6108/2	Прогноз	02-08-2004	20:26:29	20:26:30	1

За допомогою типових запитів, що сформовані на мові SQL, викладач може проаналізувати діяльність кожного студента у різних площинах, визначити слабкі місця у засвоєнні навчального матеріалу, визначити найбільш доцільну тактику ведення навчального процесу як у групі в цілому, так і для окремих студентів.

Розглянута технологія може бути особливо корисна для студентів заочної форми навчання і надасть таким студентам можливість більш тісного спілкування з викладачем, що значно підвищить якість засвоєння учбового матеріалу.

Література

1. *Бондаренко В. Є., Шарпов О. Д.* Система дистанційної організації навчального процесу і його моніторингу з дисципліни «Інформатика та комп'ютерна техніка» // Наук.-метод. конф. КНЕУ «Навчальні інновації та їхній вплив на якість університетської освіти». Зб. Матеріалів наук.-метод. конф. — К.: КНЕУ, 29 січня 2003. 2003. — С. 358—361.

2. *Бондаренко В. Є.* Технологія дистанційної організації навчального процесу з дисципліни «Інформатика та комп'ютерна техніка» // Образование и виртуальность — 2004. Зб. матеріалів 8-ої Міжнародної конференції Української асоціації дистанційного образования. — Харьков-Ялта, 2004. — С. 118—124.

Л. М. Бондарчук, канд. філол. наук, старш. викл.,
кафедра української мови та літератури

**ПРОБЛЕМА СТУДЕНТСЬКОГО ПЛАГІАТУ
ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ**

Інтернет — це глобальний інформаційний простір, що зберігає в собі величезну кількість матеріалів з різних галузей науки. На сучасному етапі розвитку інформаційних систем студенти мають

можливість готувати реферати і контрольні роботи, використовуючи засоби Мережі. За статистикою, майже 70 % студентських робіт списано з її веб-сторінок без посилання на джерела. Тут ми стикаємося з так званим явищем *плагіату* в освітньому середовищі. *Плагіат* (від лат. *plagio* — викрадаю) — це привласнення або запозичення тексту з чужого твору без дозволу автора і без зазначення джерела. За порушення авторських прав, до речі, в Україні (й у світі) передбачається кримінальна і адміністративна відповідальність.

В Інтернеті існує величезна кількість сайтів, які пропонують готові роботи, при цьому половина з них абсолютно безкоштовна. Для тих, хто не має доступу до Інтернету, є можливість придбати компакт-диск і отримати десятки тисяч готових рефератів, згрупованих за тематикою, а іноді і за вузами. На сьогодні плагіат серед студентів став масовим та, як не прикро, звичним явищем. Отже, однією з причин привласнення чужих робіт є саме легкість (і швидкість) отримати реферат з Інтернету чи купити його на диску.

Масового характеру привласнені тексти, реферати і т. п. набули при вивченні дисциплін, де такого типу роботи є необхідним компонентом засвоєння матеріалу або способом контролю знань. Слід боротися з цим негативним явищем. Ми пропонуємо кілька методів запобігання плагіату (зрозуміло, що така методика є гнучкою і змінюється залежно від конкретної дисципліни):

1) проведення систематичних роз'яснень серед студентів про негативність явища плагіату; ця робота є як індивідуальною, так і може проводитися в окремих групах;

2) чітко пояснювати студентам відповідні завдання чи теми з курсів, оскільки у багатьох випадках плагіативність чи неякісність контрольних робіт спостерігається у випадках, коли завдання було незрозумілим для студентів;

3) необхідно забезпечити навчальний процес темами, які будуть змінюватися з року в рік;

4) заохочувати студентів розробляти нові теми, що можуть утворюватися шляхом поєднання двох заданих;

5) подавати великий вибір тем, що дозволить помітно зменшити процент плагіативних робіт;

6) вимагати використання у контрольних роботах ряду основних джерел; наприклад, при написанні реферату однією з вимог може бути використання двох джерел з Інтернету (з зазначенням електронної адреси), двох періодичних видань і двох підручників. При цьому бажано, щоб один з підручників був минулорічного видання, замість періодичних видань можна видати власні

матеріали, які допомагають зрозуміти, але не повністю розкривають тематику завдання;

7) при розгляді стандартних тем треба висунути вимогу про наявність у рефераті анотованого звіту про досліджену літературу;

8) організовувати поетапну звітність, оскільки однією з причин списування є неправильно організований час на виконання завдання;

6) проводити захист контрольних робіт, рефератів у вигляді виступу перед аудиторією тощо.

Отже, тенденція привласнення студентами чужих текстів у сучасному навчанні набула великого поширення і вже сьогодні слід шукати шляхи боротьби з цим негативним явищем, активно застосовувати методи запобігання та усунення плагіату.

Л. Л. Борисенко, старш. викл.,
кафедра педагогіки і психології

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОДОЛАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ ТРИВОЖНОСТІ У СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ КНЕУ

Впровадження навчальних інновацій та використання накопиченого передового досвіду з організації та проведення навчально-виховного процесу у Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана супроводжуються невпинною інтенсифікацією навчально-пізнавальної діяльності студентів. Зростаючі обсяги навчального матеріалу, використання прогресивних методів навчання, контролю та оцінювання знань: робота в «малих групах», дискусії, тренінги, дидактичні та сюжетно-рольові ігри; методи проєктів та моделювання, самостійно-пошукові методи — вимагають від студентів значного розумового, емоційного та фізичного напруження. Ці явища приводять до виникнення стресогенних ситуацій та тривожного стану студентів. Особливо це стосується студентів першого курсу, в яких процес соціально-психологічної адаптації до нових умов навчання має деякі особливості: включення в нову систему діяльності, що характеризується низкою принципових відмінностей від усього попереднього періоду життя; виникає потреба оволодіти новим алгоритмом дій, переходом від репродуктивного до продуктивного, творчого рівня засвоєння знань. У період адаптації значно зростають енергетичні затрати організму, помітно виявляються психофізіологічні збої. В